

3. заседание

Петъкъ, 14 декември 1923 г.

(Открыто отъ председателя д-ръ Т. Кулевъ, въ 15 ч. 15 м.)

Председателътъ: (Звъни) Моля г. секретаря да пропърни присъствието на народни представители.

Секретарь Т. Кожухаровъ (д. сг): (Прочита списъка. Отъ заседанието съм отсъствували следните народни представители: Алексиевъ Никола, Василевъ Григоръ, Господинъ Асенъ, Данчиловъ Георги, Кабакчиевъ Христо, Кушевъ д-ръ Петър, Максимовъ д-ръ Никола, Мангъровъ Димитъръ, Мариновъ Владиславъ, Нейковъ Димитъръ, п. Николовъ Маринъ, Петровъ Борисъ, Сребърниковъ Никола и Цаневъ Александъръ)

Председателътъ: (Звъни) Отъ 247 народни представители отсъствуватъ 62. Значи, има нужното число народни представители, за да се счита заседанието за законно.

Преди да пристъпимъ къмъ дневния редъ, опредъленъ за днешното заседание, имамъ да ви направя няколко съобщения. Далъ съмъ отпускъ на тъйко народни представители по важни и неотложни причини, а именно:

На г. Борисъ Петровъ — 5-дневенъ отпускъ, отъ 13 т. м.

На г. Никола Алексиевъ — 5-дневенъ отпускъ, отъ 11 т. м.

На г. Владиславъ Мариновъ — 10-дневенъ отпускъ, отъ 12 т. м.

Комисията по Министерство на правосъдието е представила протокола си по разрешението на въпросите, повдигнати по поводъ писмото № 945 на прокурора при Софийския апелативенъ съдъ за задържането на народния представител г. Христо Кабакчиевъ, и писмо № 2,790 отъ 26 ноември 1923 г. отъ Севлиевския окръженъ съдъ за задържането на народния представител г. Маринъ Поповъ.

Постъпила е молба отъ народните представители г. Иванъ Ангеловъ и г. Георги Юртовъ, първиятъ отъ Старозагорската избирателна колегия, а вториятъ отъ Татарпазарджишката избирателна колегия, съ които съобщаватъ, че се оформяватъ като отдълна парламентарна група подъ название „Народно единство“. Борото, обаче, ще се занимае допълнително съ въпроса, дали ще ги признае за отдълна парламентарна група.

Д. Кърчевъ (н. л): Искамъ думата.

Председателътъ: Моля, г. Кърчевъ, нѣмате думата, въпросътъ не е поставенъ на разискване. Азъ правя само едно съобщение.

Постъпила е телеграма отъ прокурора на Пловдивския апелативенъ съдъ Николаевъ, съ които съобщава: (Чете) „Вследствие предлъганието 7,883 на министра на правосъдието и чл. 96 отъ конституцията, съобщавамъ Ви, че народниятъ представител д-ръ Никола Максимовъ е освободенъ подъ гаранция отъ съдебните власти по обвинението му по чл. 102 отъ наказателния законъ. Същиятъ е задържанъ подъ стража въз основа постановлението на Министерския съдъ, публикувано въ бр. 72 отъ 29 октомври 1923 г. на „Държавенъ вестникъ“ 886.“

По същия поводъ е постъпила телеграма отъ бургаския народенъ представител д-ръ Никола Максимовъ: (Чете) „На 24 ноември азъ, Аврамъ Яковъ, Л. Червенковъ и П. Житаровъ бѣхме освободени отъ съдебните власти подъ гаранция. На 6 декември сме задържани безъ причина въ оклийското управление по нареддане окръжния управител. Протестираме противъ тоя произволъ и моля нареддането Ви да бѫдемъ освободени, за да могат да упражняватъ депутатския си мандатъ“.

Тъзи две телеграми, съгласно правилника, ще бѫдатъ преработени въ комисията по Министерството на правосъдието.

Преди да пристъпимъ къмъ дневния редъ, ще се занимаемъ съ питанието на г. Иванъ Ангеловъ, старозагорски народенъ представител до г. министър-председателя и г. г. министрите на правосъдието и на вътрешните работи.

Моля г. Ангелова да развие питанието си.

И. Ангеловъ (н. л): Г. г. народни представители! Азъ идадохъ едно питане до г. министър-председателя, до г. министра на правосъдието и до г. министра на вътрешните работи съ следующото съдържание: (Чете)

„На 30 октомври т. г., около 8 ч. вечерътъ, биде убитъ въ ст. София бившиятъ министър д-ръ Никола Генадиевъ.

„На основание чл. 105 отъ конституцията и чл. 60 отъ правилника за вътрешния редъ на Народното събрание, питамъ г. министър-председателя, г. министра на правосъдието и г. министра на вътрешните работи:

„1. Не намиратъ ли за нужно да осведомятъ Парламента за убийството на единъ държавникъ и общественикъ, какъто бѣше д-ръ Н. Генадиевъ, и да съобщатъ всички известни тъмъ данни по следствието, и, ако съмъ добрали до същинския убийци, да ги посочатъ и да съобщатъ побужденията, които съмъ ги подтикнали къмъ извършенното отъ тяхъ злодѣяние?

„По всички тия въпроси се налага едно пълно освѣтление, тъй като всеобщо е убеждението, че убийството на д-ръ Н. Генадиевъ е политическо.

„2. Искамъ да знамъ, какви мѣрки се взеха отъ страна на правителството, респ. отъ г. министра на вътрешните работи, за охрана на нашите държавни мѣже, тъй като по него време (преди убийството на Генадиевъ) въ обществото съмъвѣше упорито, че тѣ съ лично заплашени, ако не се откажатъ отъ активна политическа дейност.

„Моля г. министър-председателя, г. министра на правосъдието и г. министра на вътрешните работи да дадатъ пълни осветления.

Г. г. народни представители! По първия пунктъ азъ чакамъ — ясно о казано — отговора на г. министра на правосъдието. Той е специално до него, защото той е въ състояние да знае, докъде е дошло следствието. Въ всички случаи отъ онова, до която ние сме съмъдобрали отъ-оттамъ, мога да кажа само едно — че следствието е замръзнало до една точка, никакви разпитвания не съмъстали, и единъ отъ свидетелите, който тръбаше да бѫде разпитанъ, азъ — защото известни работи се съобщаваха чрезъ мене до цокойния д-ръ Никола Генадиевъ — и до денъ днепре съдебниятъ следователъ не ме е разпитвалъ.

Вториятъ пунктъ се отнася до това: какви мѣрки се вземаато отъ правителството, респ. г. министъръ на вътрешните работи, за охрана на нашите държавни мѣже? Защото по него време се носѣше мѣлвата — и не само мѣлвата, г-да, но лицата отъ комисията, които бѣше натоварена отъ страна на централното бюро на Национално-либералната партия да води преговори съ правителството въ лицето на г. министър-председателя, донасяха въ централното бюро — че г. министър-председателятъ е заявиъ предъ тѣхъ, че на никого отъ стартий политически дейци нѣма да позволи да влезе въ Парламента и да проявява активна партийна дейност.

Министъръ-председател А. Ц. Цанковъ: Протестирамъ веднага. Това е едно безчестие отъ страна на ония, които съм Ви донесли това.

И. Ангеловъ (н. л.): Това, г. министъръ-председателю, съм сведения, които ни донесе комисията, която бѣ въ преговори съ Васъ.

Министъръ-председател А. Ц. Цанковъ: Да заповѣдатъ на очна ставка.

И. Ангеловъ (н. л.): Вие г. министъръ-председателю, ще кажете, какво сте говорили, защото на насъ тъй ни донесяха.

Не само туй, г. г. народни представители, но знани и неизнани фактори идъха при насъ да ни говорятъ, че ако Генадиевъ продължава да действува въ политиката активно, вълне ще пострада. Лично на мене ми е говорилъ бившиятъ министъръ на правосъдието г. Боянъ Смиловъ, който бѣше тогава членъ отъ кабинета, който г. министъръ-председателъ представлява и днесъ, . . .

А. Христовъ (д. сг): И вапътъ шефъ!

И. Ангеловъ (н. л.): На кого шефъ?

А. Христовъ (д. сг): На националь-либералитъ.

И. Ангеловъ (н. л.): Този бившъ министъръ на правосъдието, г. Боянъ Смиловъ, на 11 септември вечеръта ми съобщи въ кафе „Панаахъ“: „Комбинацията, която ние правимъ, е невъзможна“ — попече съ него бѣхме направили нѣкакви комбинации по избора на централно бюро „сега ида отъ Министърския съветъ; Генадиевъ е невъзможенъ и съветвамъ те да му съобщишъ, за негово спокойствие, нека за известно време се откаже отъ активна политическа дейностъ“.

Министъръ-председател А. Ц. Цанковъ: Нито дума не е становала за Генадиевъ!

И. Ангеловъ (н. л.): Моля, г. министъръ-председателю, азъ Ви съобщавамъ тѣзи работи, за да обяснете истинското положение. Тѣзи съобщения ни идатъ на насъ отъ единъ членъ отъ кабинета. Има и други съобщения, но за тѣхъ, г. г. народни представители, по-нататъкъ ще спомена.

Ще чакамъ да чуя какви сѫмъ обясненията на г. г. министъръ, къмъ които азъ съмъ отговарялъ питането си, и ако остана доволенъ отъ онова, което тѣ ще отговорятъ, добре. Ако тѣ знаятъ нѣщо повече, като представители на държавата и на управлението, трѣба да съобщатъ и на народното представителство, па трѣба да съобщатъ и на обществото, защото трѣба вечно да престанемъ съ тѣзи политически убийства, защото не може по този начинъ и по този путь, по който се е вървѣло досега, повече да се въвчи. Ние ще искаемъ отъ почитаемото правителство да вземе всички мѣрки, всѣки единъ общественикъ, малъкъ или голъвъ, да бѣде гарантиранъ, да не бѣде заплашванъ, защото и въ този моментъ още има заплашвания. Най-после, дайте ни да отдъхнемъ. Искаемъ тази декларация отъ правителството, защото не можемъ да дишаме по-нататъкъ по този начинъ.

Председателъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председател А. Ц. Цанковъ: Г. г. народни представители! Г. министъръ на правосъдието ще отговори утре по сѫщество на това подадено тукъ питане. Азъ, обаче, вземамъ думата сега, за да отговоря на това, което г. Ангеловъ току-що лансира тукъ. Трѣба да го успокоя и увѣря, че следствието е въ пълния си ходъ и сигурно ще даде своите резултати. Ако г. Иванъ Ангеловъ не е разпитванъ, това не значи, както каза той, че следствието е замръзнало. Но по всички тѣзи въпроси ще отговори на свой редъ г. министъръ на правосъдието. Азъ съмъ дълженъ, за честта на Народното събрание и най-вече за честта на нашите стари държавници, да опровергая по единъ най-категориченъ начинъ толъкъ, който се е правилъ въ тѣхната срѣда отъ ония трима души, които искаха да поддържатъ, наредъ съ г. Смилова, контактъ между правителството и тѣхната партия. Заявявамъ, че

никога не съмъ продумвалъ, че ние ще вземемъ мѣрки, щото стартиратъ водители да не бѣдятъ дори народни представители. Фактътъ, че тѣ сѫ тукъ, между насъ, е опровержение на всичко това, което се отправи по мой адресъ. Напротивъ, г. Смиловъ бѣше, който ни казваше: „Направете това, което ще направимъ вие; ние ще ампутираме всички наши стари държавници, въ това число, разбира се, и г. Генадиева“. Така че г. Ангеловъ сигурно сега ще си изясни каква е сѫщността на работата. Въ Министърския съветъ не е ставало и нѣмаше нужда и да става азъ дума за Генадиева. Какво правѣха тѣ, какъвъ трѣбвало да бѣде съставътъ на тѣхното централно бюро, това бѣше тѣхната работа, отъ която правителството, кабинетътъ не се интересуваше, особено пъкъ къмъ първите дни на м. септемврий, когато сѫдбата на г. Смилова, поради неговото недостойно държане, бѣше почти решена. (Рѣкопискания отъ говористъ).

Толкова имамъ да кажа по онѣзи подозрѣния, които отпраща г. Ангеловъ по отношение на мене и правителството..

Върху питането азъ нѣма да се спра, защото г. министъръ на правосъдието, както казахъ, утре съ повече дани и факти ще даде своя отговоръ. Но тази обяснения дължехъ да направя, за да бѫдемъ наясно и да не се злоупотребява съ мене и съ високото мѣсто, което заемамъ, че азъ мога и съмъ способенъ да правя интриги срещу когото и да било въ това Събрание. (Рѣкопискания отъ говористъ).

Председателъ: Г. г. народни представители! Минаваме къмъ дневния редъ.

И. Ангеловъ (н. л.): Искамъ думата.

Председателъ: По този въпросъ, както знаете, не се допускатъ разисквания. Утре, като чуете обясненията на г. г. министъръ, ще Ви се даде думата.

И. Ангеловъ (н. л.): Азъ чакамъ г. министъръ на правосъдието да каже нѣщо.

Председателъ: Съгласно правилника, г. министъръ има право да Ви отговори въ следующето заседание. Тъй че утре, когато г. министъръ даде своя отговоръ, ще имате думата.

Има думата г. министъръ на правосъдието.

Министъръ Я. Стоенчевъ: Г-да! Едва днесъ къмъ 1 ч. получихъ питането на г. Ангелова. Разпоредихъ да ми се дадатъ точнѣ дани, за да мога да отговоря по-пълно. Въ този моментъ не мога да дамъ отговоръ, а ще дамъ такъвъ утре.

Председателъ: И по правилника е така.

Министъръ Я. Стоенчевъ: И по правилника имамъ туй право.

Председателъ: Минаваме къмъ дневния редъ — провѣрка на изборите.

Г. Бонинаковъ ще докладва избора въ Чирпанската избирателна околия.

Докладчикъ Д. Бонинаковъ (д. сг): Г-да! Изборътъ въ Чирпанската околия е стапалъ редовно. Никакви контекстации и нередовности не сѫ констатирани въ изборните книжа, както по време на избора, така и следъ свършването му. Подаденъ сѫмъ действителни бюллетени 14.312 и недействителни 1.021. Радикалдемократическата партия въ този изборъ е получила 9.433, Българскиятъ народенъ земедѣлъски съюзъ — 3.170 и Националь-либералната партия — 1.719. Изборниятъ дѣлътъ е 4.770. Нито една отъ партити — Земедѣлъски съюзъ и Националь-либерална партия — които сѫ действуvalи като опозиция на правителствената листа, не е достигнала изборния дѣлътъ. И заради това, провъзгласени сѫ за избрани само първите трима кандидати въ листата на Радикалдемократическата партия, а именно: г. г. Димитъръ Христовъ, д-ръ Никола Чирпанлиевъ и Недѣлчо Топаловъ. Нѣма причини да не се утвърдява изборътъ и комисията единодушно реши неговото утвърждение. Ще моля изборътъ да бѣде утвърденъ.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които съм съгласни да се приеме предложението на комисията за утвърждаване избора въ Чирпанската избирателна околия, да вдигнат ръка. Болшинство. Събранието приема.

Г. Василь Домузчиевъ ще докладва избора въ Луковитската избирателна околия.

Докладчикъ В. Домузчиевъ (н. л.): Въ Луковитската избирателна околия се избиратъ трима народни представители. Въ избирателните списъци на колегията съм записани 14,291 избиратели. Гласоподавали съм 12,862. Действителни бюллетени съм 9,848, недействителни — 3,019. Радикалдемократическата партия е получила 7,097 гласа, Националъ-либералната — 1,236. Българскиятъ народенъ земедълъски съюзъ — 700. Изборниятъ дългите съм 3,281. Мандатът се разпределятъ само между кандидатите на Радикалдемократическата партия и съм избрали: г. Янко Стоенчевъ, Иванъ В. Петровъ и Христо Н. Черневъ. Изборната комисия провърши всички книжа. Изборът е станалъ при пъленъ редъ. Никакви заявления, контестации и нередовности нѣма.

Комисията единодушно реши изборът да бѫде утвърденъ.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които приематъ предложението на комисията за утвърждаване на избора въ Луковитската избирателна околия, да вдигнат ръка. Болшинство. Събранието приема.

Същиятъ докладчикъ ще докладва ловчанския изборъ.

Докладчикъ В. Домузчиевъ (н. л.): Ловчанската избирателна колегия избира четири души. Получени съм действителни бюллетени 11,290 и грамадно число недействителни бюллетени — 8,141. За Демократическия говоръ съм подадени 9,798 гласа съм кремова листа; за Националъ-либералната партия — 1,491. Дългите съм 2,824. Листата на Националъ-либералната партия не достига изборния дългите. Всички мандати се взематъ от листата на Демократическия говоръ. Прогългасени съм за избрани: г. г. Петър Тодоровъ, Стоянъ Хр. Никифоровъ, Георги Семерджиевъ и Цочо Братановъ. Комисията провърши изборните книжа. Никакви заявления за нередовности или за насилие нѣма.

Комисията е на мнение изборът да бѫде утвърденъ.

Председателът: Ония г. г. народни представители, които съм съгласни съм предложението на комисията за утвърждаване на избора въ Ловчанската избирателна околия, моля да вдигнат ръка. Болшинство. Събранието приема.

Г. Лулчевъ ще докладва избора въ Бѣлослатинската избирателна околия.

Докладчикъ К. Лулчевъ (с. д.): Въ Бѣлослатинската избирателна околия съм се състезавали три листи. Избирателната околия се състои отъ 25 секции, отъ които четири въ града и 31 въ селата. Общо околията има 17,188 избиратели; отъ тяхъ гласували 15,984 и погласували съм 1,254. Действителните бюллетени отъ гласували съм 15,577 и недействителните 336. Получените действителни бюллетени се разпределятъ между три листи: Социалдемократическата партия съм червенъ цвѣтъ — 9,319; Националъ-либералната партия съм зеленъ цвѣтъ — 1,352 и Бѣлгарскиятъ народенъ земедѣлъски съюзъ съм оранжевъ цвѣтъ — 4,886 гласа. Изчисленъ, съгласно чл. 120 отъ избирателния законъ, изборниятъ дългите съм 5,185. На дветъ последуващи листи, тази на Националъ-либералната партия и на Бѣлгарския народенъ земедѣлъски съюзъ, получените гласове не достигатъ изборния дългите, поради което окръжниятъ съдъ е принялъ и разпределилъ мандатите между кандидатите въ листата на Социалдемократическата партия съм червенъ цвѣтъ и въ прогългасилъ за избрани народни представители въ Бѣлослатинската избирателна околия г. г. Кръстьо Пастуховъ отъ Враца, Протоп. Йоловъ отъ Бѣла-Слатина и Димитъръ Боянаковъ отъ Враца, а за допълнителни Петъръ Иванъ, Ходжовъ отъ с. Камено-поле и Павелъ Сеневъ отъ с. Койнаре. Изборът въ всички избирателни секции е миналъ мирно и нито въ единъ отъ протоколите на избирателните бюро не е отбележано никакво нарушение на избирателния законъ, както не е отбележано и никакво насилие. Праз деня на избора не съм почуялъ никакви оплаквания. Чито

въ съда, нито въ Народното събрание не съм подадени никакви контестации.

Комисията по провърка на изборите сметна избора за редовенъ и отъ нейна страна ходатайствува предъ Народното събрание да приеме и утвърди избора на Бѣлослатинската избирателна околия тъй, както го докладвахъ.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които съм съгласни да се утвърди изборът въ Бѣлослатинската избирателна околия, да вдигнат ръка. Болшинство. Събранието приема.

Г. Стефанъ Чакъровъ ще докладва избора въ Врачанска избирателна околия.

Докладчикъ С. Чакъровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Изборът въ Врачанска избирателна околия въ всички секции е билъ редовенъ. Има едно изключение, което въследствие ще кажа. Гласували съм 21,388 избиратели; получени съм 4,096 недействителни бюллетени, 3,901 празни пликове. За Демократическия говоръ съм кремова бюллетина съм получени 16,757 гласа; за Националъ-либералната партия съм кафявъ цвѣтъ — 1,625 гласа и за Националъ-либералната партия съм зеленъ цвѣтъ — 1,293 гласа. Изборниятъ дългите съм 3,351. Въ протокола на централната околийска комисия е казано, че въ дневника на Галатинската секция 122 гласа не съм показани къмъ коя бюллетина принадлежатъ. Съдътъ, обаче, въ своето опредѣление казва, че въпръвъто това, тъй нѣматъ голъмо значение, защото даже и тѣзи гласове ако се приематъ като гласове на другите партии, които съм останали подъ дългите, пакъ не могатъ да го достигнатъ. Комисията по провърка на изборите, въз основа на това, прие, че изборът въ Врачанска избирателна околия е редовенъ и единодушно реши той да бѫде утвърденъ. Натовари ме да ходатайствува предъ васъ да приемете избора за редовенъ и да гласувате за неговото утвърждение.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които съм съгласни да се утвърди изборът въ Врачанска избирателна колегия, да вдигнат ръка. Болшинство. Събранието приема.

Докладчикът г. Бояджиевъ ще докладва избора въ Борисовградската избирателна околия.

Докладчикъ С. Бояджиевъ (д. сг): Въ Борисовградската избирателна околия, Хасковски окръгъ, съм подадени гласове всичко 8,722, отъ които: за листата на Радикалдемократическата партия съм кремовъ цвѣтъ — 5,901 гласа; за листата на Националъ-либералната партия — 1,121 гласа; за листата на Бѣлгарския народенъ земедѣлъски съюзъ — 1,695 гласа. Дългите съм 4,341. Значи листата на Земедѣлъския съюзъ и на Националъ-либералната партия падатъ подъ дългите. Така че окръжниятъ съдъ въ Хасково е прогългасилъ за избрани двамата кандидати отъ листата на Радикалдемократическата партия, а именно: д-ръ Иосифъ Фаденхехъ и Атанасъ Петковъ-Поповъ.

Р. Маджаровъ (д. сг): Казвайте и подгласниците.

Докладчикъ С. Бояджиевъ (д. сг): Въ изборните книжа нѣма никаква преписка или никаква контестация да е постъпила, нито има известни факти, които да опорочаватъ избора.

Комисията е единодушна да се утвърди изборът въ Борисовградската избирателна околия.

Р. Маджаровъ (д. сг): Казвайте подгласниците, за да се записватъ въ протоколите, та ако единъ отъ избраниятъ се откаже, да може да се замѣни съм другъ по тия протоколи, защото дългата се унищожаватъ.

Председателът: Казвайте и допълнителните кандидати.

Докладчикъ С. Бояджиевъ (д. сг): Допълнителни кандидати съм Янко Атанасовъ Гатевъ и Милю Найденовъ.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които съм съгласни съм предложението на комисията за утвърждение избора въ Борисовградската избирателна околия, да вдигнат ръка. Болшинство. Събранието приема.

Г. Георги Нешковъ ще докладва избора въ Османпазарската избирателна околия.

Докладчикъ Г. Нешковъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ Османпазарската избирателна околия сѫ гласували сѫ действителни бюлетини 10.149 души; състезавали сѫ се три листи: радикалдемократическата съ кремовъ цвѣтъ е получила 7.428 гласа; националъ-либералната — 73; Българскиятъ народенъ земедѣлски съюзъ — 2.469; лозунги — 177 бюлетини; недействителни — 165. Изборниятъ дѣлителъ е 5.074.

Никакви контестации не сѫ постъпили до секционнитъ бора за нередовността на избора.

Избрани сѫ: Панайотъ Тенчевъ Колчевъ, Петко С. Палиевъ. Подгласици: Ибрямъ Мехмедовъ и Велиславъ Петровъ.

Комисията е на мнение да бѫде утвърденъ изборътъ въ Османпазарската избирателна околия, като правилън и редовентъ.

Председателътъ: Моля ония г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ предложението на комисията за утвърждение на избора въ Османпазарската избирателна околия, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Г. Реджовъ ще докладва избора, станалъ въ Никополската избирателна околия.

Докладчикъ Г. Реджовъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ Никополската избирателна околия сѫ били записани по избирателните списъци 15.151 избиратели. Отъ тѣхъ сѫ гласували 13.454 души. Бройтъ на действителните бюлетини е 10.274, а бройтъ на недействителните бюлетини е 3.180. Състезавали сѫ се две партии: коалицията на Демократическия сговоръ съ социалдемократитъ съ червена бюлетина е получила 8.684 гласа и Националъ-либералната партия е получила 1.590 гласа. Изборниятъ дѣлителъ е 3.424. Следователно, гласоветъ на Националъ-либералната партия оставава подъ изборния дѣлителъ и като така всичките трима кандидати се взематъ отъ коалицията на Демократическия сговоръ съ социалдемократитъ.

Окръжниятъ сѫдъ е провъзгласилъ за избрани: Георги Пенчевъ, Ангелъ Вълчевъ и Костадинъ Пъдаревъ.

Отъ изборните книжа не се вижда никакъде да сѫ стояли нѣкакви нарушения на избирателния законъ или пѣкъ да е упражнено нѣкакво насилие. Може да се смятне за такова само туй, че въ изборите единъ, Панайотъ Черакчиевъ, е влязълъ въ тъмната стаичка да гласува и е открадналъ бюлетините на всичките партии, но сѫщевременно е билъ заловенъ и му е съставенъ актъ.

Изборътъ не е опороченъ и комисията го намѣри за правилън и, като такъвъ, моли да бѫде утвърденъ.

Председателътъ: Моля ония г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ предложението на комисията за утвърждение на избора въ Никополската избирателна околия, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Сѫщиятъ докладчикъ ще докладва избора въ Дуниншката избирателна околия.

Докладчикъ Г. Реджовъ (д. сг): Въ Дуниншката избирателна околия по списъкъ сѫ записани 20.047 гласоподаватели. Отъ тѣхъ гласували 16.122. Състезавали сѫ се четири листи: на Демократическия сговоръ, на Националъ-либералната партия, на Комунистическата партия и на Българската народенъ земедѣлски съюзъ. Отъ тѣхъ получили гласове: Демократическиятъ сговоръ 9.759; Националъ-либералната партия 2.461; Комунистическата партия 2.344 и Българскиятъ народенъ земедѣлски съюзъ 1.558. Изборниятъ дѣлителъ е 4.030. Следователно, гласоветъ, подадени за Националъ-либералната партия, за Комунистическата партия и за Българския народенъ земедѣлски съюзъ, оставава подъ изборния дѣлителъ.

Въз основа на така подаденитъ гласове, Кюстендилскиятъ окръженъ сѫдъ е провъзгласилъ отъ страна на Демократическия сговоръ за избрани за народни представители въ Дуниншката избирателна околия г. г. Инаки Модловъ, д-ръ Владимиръ Руменовъ, Таско Ст. Стоилковъ и Борисъ М. Водевъ.

Отъ изборните книжа не личи да сѫ упражнени нѣкакви насилия или пѣкъ да има нѣкакви сѫществени нарушения на избирателния законъ. Въз основа на тѣзи данни, комисията приеме единодушно избора за правилън и редовентъ.

Председателътъ: Кои сѫ подгласниците, споредъ протокола на сѫда?

Докладчикъ Г. Реджовъ (д. сг): Не мога да ги кажа, понеже и окръжниятъ сѫдъ не ги е вписалъ въ протокола си.

Председателътъ: Ще се съобщатъ допълнително. Това нѣма значение за утвърждението на избора.

Моля ония г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ предложението на комисията за утвърждение на избора въ Дуниншката избирателна околия, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Г. г. народни представители! Г. Христо Статевъ ще докладва избора въ Орханийската избирателна околия.

Докладчикъ Х. Статевъ (н. л): Г. г. народни представители! Въ Орханийската избирателна околия сѫ гласоподавали всичко 9.936 избиратели. Отъ подадените бюлетини 9.504 сѫ действителни и 132 недействителни. Гласоветъ се разпредѣлятъ така: листата на Демократическия сговоръ е получила 6.113 гласа; листата на Българския народенъ земедѣлски съюзъ е получила 2.515; листата на Националъ-либералната партия е получила 876 гласа. Изборниятъ дѣлителъ е 4.752. Гласоветъ на Българския народенъ земедѣлски съюзъ, както и на Националъ-либералната партия не достигатъ дѣлителя.

Софийскиятъ окръженъ сѫдъ е провъзгласилъ за избрани г. г. Христо Д. Калфовъ и Костадинъ Д. Батоловъ отъ листата на Демократическия сговоръ.

Подадени контестации нѣма. Нарушения не се констатираха.

Комисията е на мнение да бѫде утвърденъ избора.

Председателътъ: Моля ония г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ предложението на комисията за утвърждение на избора въ Орханийската избирателна околия да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Г. Никифоровъ ще докладва избора въ Трънската избирателна околия.

Докладчикъ С. Никифоровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ Трънската избирателна околия сѫ се състезавали четири кандидатни листи: първата, на Демократическия сговоръ, съ кремовъ цвѣтъ, е получила 8.796 гласа; втората листа, на Българския народенъ земедѣлски съюзъ, съ оранжевъ цвѣтъ, е получила 3.845 гласа; третата листа, на Националъ-либералната партия, съ зеленъ цвѣтъ, е получила 761 гласа, и четвъртата листа, на Националъ-либералната партия, съ бѣлъ цвѣтъ, съ надсловъ „Националъ-либерална партия“, е получила 1.531 гласа.

Всички избиратели въ Трънската избирателна околия сѫ 19.292. Гласоподавали сѫ въ околията 14.745, отъ които действителни 14.485, недействителни 235 и празни плашове само 75. Изборниятъ дѣлителъ, съгласно чл. 120 отъ избирателния законъ, е 4.811, поради което третъ листи — една на Българския народенъ земедѣлски съюзъ и двѣти листи на Националъ-либералната партия — като получили гласове по-малко отъ дѣлителя, остававатъ безъ мандати.

Трънскиятъ окръженъ сѫдъ, стъ опредѣлението си отъ 23 ноември, е провъзгласилъ за избрани отъ листата на Демократическия сговоръ: г. г. д-ръ Александъръ Гиргиновъ, Константинъ Георгиевъ Мадовъ и Георги Т. Пъревъ, и за допълнителни: г. г. Иванъ Басменковъ и Христо Марковъ.

Г. г. народни представители! Отъ изборните книжа на избирателните секции не е констатирана никаква нередовностъ.

Комисията по провърка на изборите намира, че изборътъ е правилно воденъ, не сѫ допуснати никакви закононарушения и ходатайствува чрезъ мене, нейнъ докладчикъ, да бѫде утвърденъ.

Председателътъ: Ония г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ решението на комисията за утвърждаване избора въ Трънската избирателна околия, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Г. Василь Царасковъ ще докладва избора отъ Пловдивската селска избирателна околия.

Обаждатъ се: Отсътствува.

Председателътъ: Тогава, г. Никола Балтовъ ще докладва избора въ Бълградчишката избирателна околия.

Докладчикъ Н. Балтовъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ Бълградчишката избирателна околия сѫ били зарегистрирани въ надлежния срокъ предъ мировия съдия три избирателни листи: на Демократическияговоръ, на Националь-либералната партия и на Занаетчийско-профессионалната партия. Въ деня на избора е полученъ следниятъ резултат: всички избиратели сѫ 11.226; отъ тѣхъ сѫ гласоподавали 10.027; действителни бюлетини сѫ 8.903, които се разпредѣлятъ между трите листи, както следва: Демократическиятъ говоръ получава 5.525 гласа, листата на Националь-либералната партия — 2.232 гласа и листата на Занаетчийско-профессионалната партия — 1.118 гласа. Дѣлителътъ е 4.451. Следва и двата мандата да бѫдатъ дадени на Демократическия говоръ. Националь-либералната партия и Занаетчийско-профессионалната партия не получаватъ мандатъ, тѣй като оставатъ подъ дѣлителя.

Окружниятъ съдъ е провъзгласилъ за избрани двамата кандидати отъ Демократическия говоръ: г. г. Георги Живковъ и Иорданъ К. Ганчевъ, и тѣхни подгласници: г. г. Видинъ Ж. Глухчилъ и Иванъ В. Тодоровъ.

Въ дѣлото по избора нѣма констатирани никакви съществени нарушения, нито има контестации и затова комисията по провѣрка на изборите реши да ходатайствува предъ васъ да утвърдите избора въ Бълградчишката избирателна околия.

Председателътъ: Моля онѣзи г. г. народни представители, които сѫ съгласни да се утвърди изборътъ въ Бълградчишката избирателна околия, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранieto приема.

Същиятъ докладчикъ ще докладва избора въ Варненската градска избирателна околия.

Докладчикъ Н. Балтовъ (д. сг): Въ Варненската градска избирателна околия въ съответния срокъ сѫ зарегистрирани три листи: листата на Демократическия говоръ, начело съ проф. Александъръ Цанковъ, листата на Националь-либералната партия, начело съ Боянъ Смиловъ и листата на Комунистическата партия, начело съ Тодоръ Тодоровъ Страшимировъ.

Резултатътъ отъ избора сѫ: избиратели 16.962; гласоподаватели 11.734; действителни бюлетини 11.590; недействителни бюлетини 135. Действителните бюлени се разпредѣлятъ между трите завѣрени листи, както следва: листата на Демократическия говоръ получава 5.925 гласа; листата на Националь-либералната партия — 1.540 и тази

Председателъ: д-ръ Т. КУЛЕВЪ.

на Комунистическата партия — 4.101 гласа. Изборниятъ дѣлителъ е 3.863. Мандатътъ се разпредѣлятъ така: два на листата на Демократическия говоръ и единъ на листата на Комунистическата партия.

Окружниятъ съдъ е провъзгласилъ за избрани първите двама кандидати отъ листата на Демократическия говоръ, проф. д-ръ Александъръ Ц. Цанковъ и Христо К. Мирски, съ подгласници: Петъръ Г. Петровичъ, Стефанъ Георгиевъ и Антонъ Караджовъ, и първиятъ отъ листата на Комунистическата партия, Тодоръ Страшимировъ, съ подгласникъ Иванъ Черневъ.

Комисията намѣри, че нѣма никакви нередовности по избора, нито е постигната контестация, и ходатайствува предъ васъ да утвърдите избора въ Варненската градска избирателна околия.

Председателътъ: Моля онѣзи г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ предложението на комисията, да се утвърди изборътъ въ Варненската градска избирателна околия, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранieto приема.

Г. г. народни представители! Понеже докладчикътъ г. Параковъ отсътствува, а комисията нѣма другъ изборъ да докладва, трѣбва да считаме, че дневниятъ редъ за днешното заседание е изчерпанъ. Остава да опредѣлимъ дневния редъ за идущото заседание.

Председателството предлага дневниятъ редъ за идущото заседание да бѫде:

1. Продължение провѣрката на изборите, и

2. Докладъ на комисията по Министерството на правосѫдието относително задържането отъ сѫдебните власти на народните представители Христо Кабакчиевъ и Маринъ Поповъ.

T. Влайковъ (д. сг): Кога ще бѫде следующето заседание?

Председателътъ: Утре. Споредъ правилника, заседанието трѣбва да почне въ 2 ч. Ако г. г. народните представители дойдатъ въ 2 ч., ще почнемъ споредъ правилника. Желателно е г. г. народните представители, да доходжатъ навреме.

Иска ли нѣкой думата? (Никой не иска думата)

Моля онѣзи г. г. народни представители, които сѫ съгласни съ предложението отъ мене дневенъ редъ да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранieto приема.

Заседанието се вдига.

(Вдигнато въ 16 ч. 15 м.)

Секретаръ: Т. КОЖУХАРОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. Антоновъ

Отпуски, разрешени на народните представители: Борисъ Петровъ, Никола Александъровъ и Владиславъ Мариновъ 19

Протоколъ на комисията по Министерството на правосѫдието по разрешението на въпросите, повдигнати по поводъ писмото № 945 на прокурора при Софийския апелативенъ съдъ за задържането на народния представител Христо Кабакчиевъ, и писмо № 2790 отъ 26 ноември 1923 г. отъ сѫдебния следовател при Севлиевския окружниятъ съдъ за задържането на народния представител Маринъ Поповъ. (Съобщение) 19

Молба отъ народните представители Иванъ Ангеловъ и Георги Юртовъ, съ които съобщаватъ, че се оформяватъ като отдѣлна парламентарна група подъ название „Народно единство“ (Съобщение). 19

Телеграми: 1) отъ прокурора при Пловдивския апелативенъ съдъ, съ които съобщава, че народниятъ представител д-ръ Никола Максимовъ е освободенъ подъ гаранция отъ сѫдебните власти по обвинението му по чл. 102 отъ наказателния законъ, но същиятъ е задържанъ подъ стража въз основа постановлението на Министерския съвет, публикувано въ бр. 72 отъ 29 октомври 1923 г. на „Държавенъ вестникъ“ (Съобщение) 19

2) отъ народния представител д-ръ Никола Максимовъ, съ която протестира противъ произвола за задържането му и моли да бѫде освободенъ, за да може да упражни депутатския си мандатъ (Съобщение) 19

Питане отъ народния представител Иванъ Ангеловъ къмъ министъръ-председателя и министри тън на вътрешните работи и народното здраве и на правосъдието относително убийството на д-ръ И. Генадиевъ (Развиване и отговоръ отъ министъръ-председателя) 19

Избори. Проверка на изборите, произведени въ избирателните околии:

Стр.

	Стр.
1) Чирпанската (Утвърждение)	20
2) Луковитската (Утвърждение)	21
3) Ловчанска (Утвърждение)	21
4) Бълослатинската (Утвърждение)	21
5) Врачанска (Утвърждение)	21
6) Борисовградската (Утвърждение)	21
7) Османпазарската (Утвърждение)	21
8) Никополската (Утвърждение)	22
9) Дуплишката (Утвърждение)	22
10) Орханийската (Утвърждение)	22
11) Трънската (Утвърждение)	22
12) Бълоградчишката (Утвърждение)	23
13) Варненската градска (Утвърждение)	23
Дневен редъ за следующето заседание	23